

Haaruitval van holbewoner naar haartransplantatie

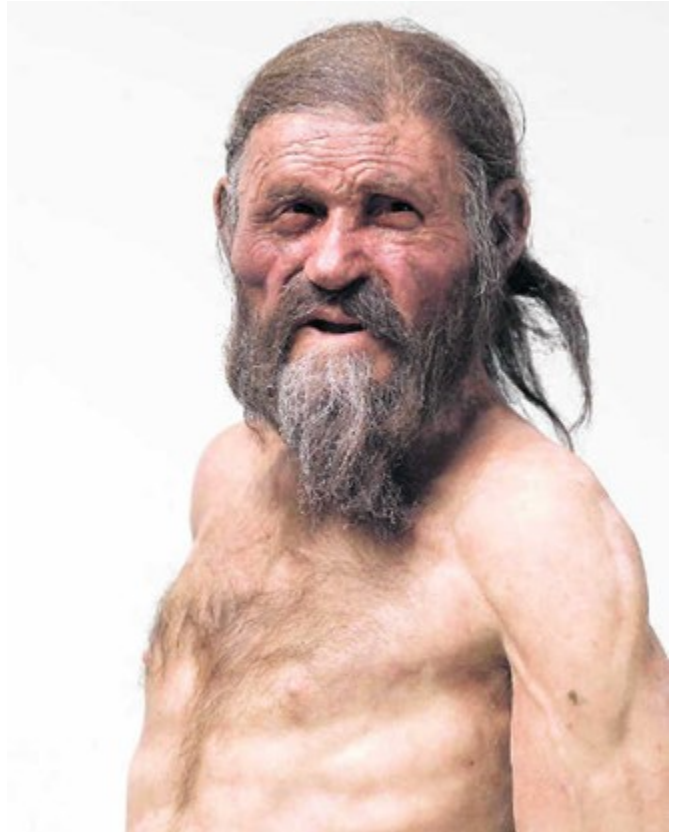
Haar is door de geschiedenis heen altijd een belangrijk statussymbool geweest . Of het nu sociale, financiële, geslachtelijke of professionele status betekende, het werd altijd gezien als een teken van succes. En dit lijkt al te beginnen met de holbewoners.

Een paar jaar geleden werd door wetenschappers het bevroren lichaam van een man ontdekt, aan de Oostenrijks Italiaanse grens. Ze noemden hem [Ötzi](#). Bij het onderzoeken van de kleding en de wapens die werden gevonden op het specimen, waren ze verbaasd te merken dat het lichaam uit Neolithicum stamde, waardoor het meer dan 5.000 jaar oud was.

Zij hadden tot dan toe gedacht dat het lichaam slechts een paar jaar oud was, door het getrimde baard en korte kapsel van de holbewoner. Het bleek dat zelfs in de prehistorie aan haarverzorging werd gedaan.

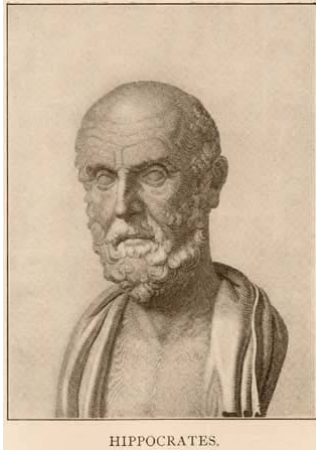
De Oude Egyptenaren waren 4000 jaar geleden al op zoek naar manieren om kaalheid te voorkomen. Een methode om haaruitval tegen te gaan stamt van rond 1500 voor Christus. De Egyptenaar moest een magische spreuk uitspreken om de zonnegod goed te stemmen en dan een mengsel van uien, ijzer, menie, honing en albast slikken. Iets later rond 1100 voor Christus was het populair de hoofdhuid in te smeren met vetten van verschillende dieren, waaronder leeuwen, nijlpaarden, krokodillen, steenbokken, slangen en ganzen.

Een ander recept om haar te laten groeien werd bedacht voor de koning van Hoog en Laag Egypte. Hij moest een kroon dragen gemaakt van de hoef van een ezel en bedekt met hondentenen. Ook mocht hij geen dadels eten. Het hielp vanzelfsprekend niet. Maar omdat kaalheid als beschamend werd beschouwd waren zowel mannen als vrouwen bereid de meeste gekke dingen te doen, waarvan werd beweerd dat het zou helpen. In die tijd werd verlies van haar bij een man gezien als het begin van verlies van mannelijkheid.

Een oude Griek

Het was de Griek Hippocrates , de grondlegger van de moderne geneeskunde , die voor het eerst een verbinding legde tussen haaruitval en de geslachtsorganen . Het was hem tijdens een studie naar eunuchen (mannen die zijn gecastreerd voor de puberteit) opgevallen dat deze mannen geen last hadden van haaruitval .

Hippocrates had overigens een persoonlijke reden om een remedie te vinden tegen kaalheid. Hij had last van haaruitval. Hij ontwikkelde verschillende behandelingen, waaronder het op de hoofdhuid smeren van een mengsel van mierikswortel , komijn , duif uitwerpselen en netels. Deze en andere behandelingen werkten echter niet en hij verloor geleidelijk de rest van zijn haar. Het areaal haar dat hij behield op de achterkant en zijkanten van het hoofd is gekend geworden als de Hippocrates krans.

In de Bijbel

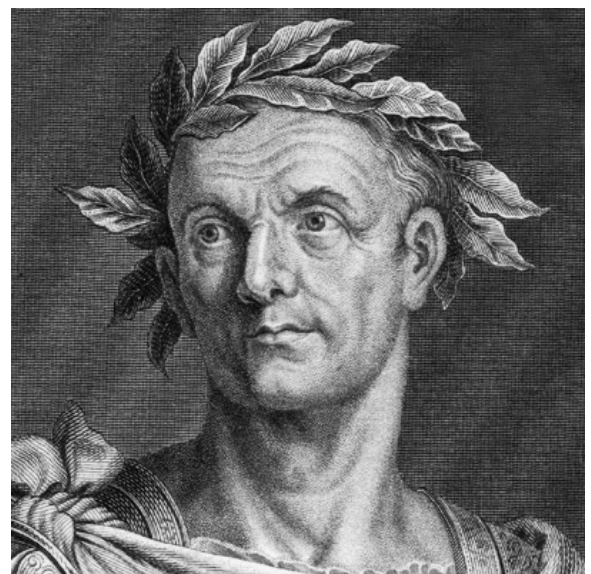
Haaruitval wordt ook genoemd in de Bijbel. Volgens een passage in het Oude Testament vindt het niet goed wanneer mensen die kaal worden belachelijk worden gemaakt. In Koningen 2:23 staat dat de profeet Elisha naar Bethel reist. Onderweg kwam een groep stadsjongens uit het bos. Twee van hen bespotten Elisha door enkele keren te roepen 'Trek op, kaalkop'. Elisha draaide zich daarop om en sprak een vloek uit tegen de jongens, daarop kwamen twee beren uit het bos die tweeënveertig van de jongeren verscheurden.

Julius Caesar

In het Romeinse Rijk was kaalheid en haaruitval ook een probleem. De Romeinen rond Julius Caesar bedachten verschillende methoden om de haaruitval van hun keizer te voorkomen of in ieder geval minder opvallend te maken. Eén methode kennen we nu nog als de 'kam over'-methode. Daarbij liet Caesar zijn haar lang groeien in de rug, waarna het naar voren over de kale plek werd gekamd.

Toen ook dat niet meer lukte, ging hij zijn bekende lauwerkrans dragen om zijn kaalheid te camoufleren.

Verhuizen van Griekenland naar het Romeinse Rijk , vinden we dat Julius Caesar in dienst verschillende

methoden om zijn dunner wordend haar te verbergen . Naast de lauwerkrans die hij droeg , hij eerst groeide zijn haar lang in de rug , en dan gekamd naar voren over zijn kale plek . Ja, de " Kam over " is oud .

Middeleeuwen

Kort na de Middeleeuwen werden pruiken voor vrouwen populair. Toen in de 17^e eeuw de flamboyante en ijdele koning [Lodewijk XIV](#) van Frankrijk door een ernstige ziekte zijn haar begon te verliezen stelde ging hij ook pruiken dragen. Hij stelde in dat het dragen van gigantische pruiken mannelijk was.

Pruiken werden in korte tijd mode voor mannen. Er kwamen de meest bizarre creaties waarbij zelfs kooien met levende foto's op het hoofd werden meegezeuld. In die tijd ontstond in Engeland nog een manier om haaruitval te verbergen. Het waren pruiken met lange krullen, zoals die nu soms nog worden gedragen door [Engelse rechters](#) en advocaten

Slangenolie

Het begin van de 19^e eeuw geldt voor haartuitval als de tijd van de oplichters. Er kwamen honderden middelste tegen haartuitval en kaalheid, vaak in combinatie met gezondheidsklachten. Het waren als dokters verklede marktkoopmannen, snelle praters, die vooral moed bezaten. Met stalen zenuwen en een pokergezicht verkochten zij hun handel aan geharde cowboys, boeren en anderen. Ze gebruikten eindeloze trucs om mensen hun producten aan te smeren; producten die vaak niet meer waren dan slotwater, olie of vet. Door het gebruik van dat laatste leek het haar dikker.

De [kwakzalverij](#) ging nog de hele 19^e eeuw door. Rond 1900 neemt het bijgeloof af. De verhalen van zogenaamde dokters, oude vrouwen en giswerk worden geleidelijk vervangen door wetenschap. Daarnaast bleven echter altijd, tot ver in de twintigste eeuw, middelste bestaan die leken op de slangenolie van de 19^e eeuw.

Enten van haar

In 1939 publiceerde de Japanse dermatoloog, [Dr Okuda](#), in een Japans medisch tijdschrift een revolutionaire methode waarin hij de grondslagen voor de moderne haartransplantatie beschreef .

Zijn methode was het enten van haar uit verschillende gebieden om verloren haren te corrigeren. Het haar voor de transplantatie kon komen uit de hoofdhuid, maar ook uit wenkbrauwen , snor en gebieden . Zijn studie werd echter niet opgepakt in het Westen door het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog .

Testosteron

Hippocrates, maar ook Aristoteles, had ontdekt dat euneuchen geen last hadden van haartuitval. In 1940 werden de studies van beide geleerden uit de oudheid voortgezet. Dr. James Hamilton had toen ontdekt dat bepaalde mannelijke hormonen die ontbreken bij castraten de mannelijke kaalheid veroorzaken.

We weten nu dat dit komt door de afwezigheid van testosteron, dat gewoonlijk wordt omgezet in dihydrotestosterone of DHT - de werkzame stof in kaalheid . In maart 1995 kwamen onderzoekers van Duke University tot de conclusie dat " ... terwijl castratie een remedie kan zijn , is het commercieel niet acceptabel . "

Haartransplantatie

In de jaren zestig begon Dr. [Norman Orentreich](#) te experimenteren met het verplaatsen of transplanteren van haren van de achter- en zijanten van het hoofd naar kalende gebieden. Hij ontdekte dat haar, dat resistent is tegen kaalheid, bij het verplaatsen zijn genetische kenmerken behield, ongeacht waar ze werden geplaatst. Het resistente haar blijft gewoon groeien. Zijn in 1959 gepubliceerde onderzoek legde de basis voor de moderne haartransplantatie.

Na zijn publicatie groeide chirurgische haartransplantatie geleidelijk in populariteit. Bij de toenmalige procedure werden grote plukken haar gebruikt. Hierdoor kreeg de patiënt weer een volle bos haar. Maar deze verouderde methode beperkte de mogelijke haarstijlen. Het haar van patiënten die vroegtijdig stopten en geen transplantaatsessies meer ondergingen zag er vaak onnatuurlijk uit en werden 'barbie popstijl' of 'graanrij' genoemd.

De oude methode werd daarom in de loop van de tijd gemoderniseerd en aangepast.

Een belangrijke verbetering in de jaren 80 was het vervangen van de grote plukken haar door de meer verfijnde combinatie van de mini- en micro ent. Hierbij werd niet mee een pluk haar weggenomen, maar werd een strook resistent haar operatief verwijderd uit de achterkant van het hoofd. Dit haar werd dan kort gesneden tot mini of micro enten

De mini enten van 4 to 8 haren zorgden voor volheid en dichtheid, terwijl 1 to 3 micro enten werden gebruikt om een verfijnde haarlijn te creëren. Tijdens een sessie werden doorgaans honderden enten geplaatst, in plaats van de 50 tot 200 in de grote plukken methode.

Folliculaire unit haartransplantatie (FUT)

Rond 1990 werd geleidelijk een zeer verfijnde chirurgische ingreep tegen haaruitval ingevoerd. Deze methode is nu bekend als de folliculaire unit haartransplantatie, in het kort de [FUT-methode](#). Bij deze precieze en arbeidsintensieve methode transplanteert haar op een natuurlijke manier in zogenaamde 'folliculaire eenheidsgroepjes' van een, twee, drie of vier haren, zoals ze ook van nature groeien.

Om deze natuurlijk weg van haargroei na te bootsen worden de folliculaire eenheidsgroepjes tijdens de operatie sterk vergroot. Hierdoor kan de haarchirurg een groepje goed in het donorweefsel plaatsen en ze isoleren en in enten van 1, 2, 3 of 4 haren snijden.

Het tijdperk van Natuurlijke Haar Transplantatie

Van cruciaal belang voor het succes van de folliculaire unit haartransplantatie methode was de introductie van de binoculair microscoop door dr. Robert Limmer (21 okt 1965 – [24 mei 2013](#)) in de late jaren 1988 . Dr Limmer ontdekte dat hij door een microscoop te gebruiken individuele haarenten beter kon isoleren en knippen. Voor zijn pionierswerk ontving Limmer in 1996 een internationale prijs en wordt hij nog steeds gezien als de peetvader van de moderne haartransplantatie. Terwijl Bobby Limmer (ook wel Brad genoemd) experimenteerde met de microscoop pionierden dr. Robert Bernstein en dr. Bill

Rassman met sessies waarbij meer folliculaire eenheden haarenten werden getranplanteerd. Hierdoor verkreeg de patiënt meer natuurlijke slag en dikte.

Omdat het een moeilijke methode is pleitte Dr. Bernstein onvermoeibaar voor bescherming van de methode 'folliculaire haartransplantatie met natuurlijke eenheden'. Hij schreef vele artikelen en hield lezingen over de voortgang van de procedure. Inmiddels is de methode herkend als de 'gouden standaard' voor chirurgische haartranplantatie.

Sommigen vinden dat met de huidige methode het hoogste niveau is bereikt. maar de 'gouden methode' blijft zich ontwikkelen. Tegenwoordig wordt de methode ultrafijn uitgevoerd en zijn steeds kleinere incisies nodig om met een kleine eenheid haarenten een natuurlijke groei te krijgen. Soms kan een patiënt al na één sessie een oplossing voor haaruitval hebben.

De toekomst

Chirurgische haartransplantatie is een arbeidsintensief en secuur proces waarbij een team van medische technici nauw samenwerken met de haarchirurg tijdens een tijdrovende ingreep. Ze kunnen meer eenheden per vierkante centimeter selecteren. Nu bijvoorbeeld 50 eenheden, wat twee keer meer is dan bij de standaard procedure.